

**Izvješće
Stručnog povjerenstva
o reakreditaciji
sveučilišnoga poslijediplomskog studija
Međunarodni odnosi
Sveučilišta u Zadru**

**Datum posjeta:
30 siječnja 2019. godine**

30. ožujka 2019. godine

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda
Sadržaj ovoga dokumenta isključiva je odgovornost
Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

SADRŽAJ

<i>UVOD.....</i>	<i>3</i>
<i>KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA.....</i>	<i>5</i>
<i>PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE.....</i>	<i>7</i>
<i>PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA.....</i>	<i>7</i>
<i>PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA.....</i>	<i>8</i>
<i>NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA.....</i>	<i>8</i>
<i>PRIMJERI DOBRE PRAKSE.....</i>	<i>8</i>
<i>USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA.....</i>	<i>9</i>
<i>OCJENA KVALITETE.....</i>	<i>12</i>

UVOD

Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) izradilo je Izvješće o reakreditaciji sveučilišnoga poslijediplomskog studija *Međunarodni odnosi* na temelju Samoanalize, popratne dokumentacije koju je nositelj studija (Sveučilište u Zadru) pripremio i posjeta visokom učilištu koje studij suizvodi (mjesto izvođenja: Zagreb, Libertas međunarodno sveučilište).

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, javno tijelo koje je punopravni član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education* – EQAR) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education* – ENQA), u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. Ovdje je riječ o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta, odnosno sveučilišnih poslijediplomskih studijskih programa (dalje u tekstu: DS).

Akreditacijski savjet Agencije imenovao je Stručno povjerenstvo kao neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje poslijediplomskoga sveučilišnoga studija *Međunarodni odnosi*.

Izvješće sadrži:

- kratak opis studija
- preporuku Stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije
- preporuke za poboljšanje kvalitete i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja)
- kratku analizu prednosti i nedostataka studija
- popis uočenih dobrih praksi
- zaključke o usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja studija
- zaključke o usklađenosti s kriterijima za ocjenu kvalitete.

Članovi Stručnog povjerenstva:

Profesor Dibyesh Anand, University of Westminster, predsjednik

Izvanredni profesor P.W. Zuidhof, University of Amsterdam

Profesor Ciarán Burke, Friedrich-Schiller-Universität Jena

Doktorandica Katja Simončič, asistentica na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani

Doktorand i predstavnik gospodarstva g. Marko Radenović, Princeton University i McKinsey & Company

Dr.sc. Igor Štiks, Sveučilište u Edinburgu/Fakultet za medije i komunikacije

Dr. sc. Daniela Angelina Jelinčić, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju, Institut za razvoj i međunarodne odnose,

Dr. Teresa Murjas, School Director of Academic Tutoring for Theatre & Television and the School of Arts & Communication Design, Reading University, Ujedinjeno Kraljevstvo

Doktorand Matteo Tracchi, doktorand, Human Rights Centre of the University of Padova

Visoko učilište posjetili su:

- Professor Dibyesh Anand, University of Westminster - predsjednik Stručnog povjerenstva
- Dr.sc. Igor Štiks, University in Edinburgh i Fakultet za medije i komunikacije
- Dr.sc. Daniela Angelina Jelinčić, Institut za razvoj i međunarodne odnose, Zagreb
- Izvanredni profesor Peter-Wim Zuidhof, University of Amsterdam
- Marko Radenović, Princeton University and McKinsey & Company
- Katja Simončič, University of Ljubljana
- Matteo Tracchi, University of Padova

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju Izvješća, podršku radu Stručnog povjerenstva pružili su:

- Marina Matešić, koordinatorka, AZVO.

Tijekom posjeta Stručno je povjerenstvo održalo sastanke s:

- upravom visokog učilišta
- voditeljima studijskih programa
- doktorandima
- nastavnicima i mentorima
- vanjskim dionicima.

Stručno je povjerenstvo posjetilo knjižnicu, referadu i učionice.

KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Naziv studijskog programa iz dopusnice: Međunarodni odnosi

Nositelj: Sveučilište u Zadru

Izvođač(i): Sveučilište u Zadru i Libertas međunarodno sveučilište

Mjesto izvođenja: Zagreb (Libertas međunarodno sveučilište)

Područje i polje: Društvene znanosti, interdisciplinarne društvene znanosti

Broj doktoranada: 71

Broj financiranih doktoranada: 0

Broj samofinanciranih doktoranada: 71

Broj neaktivnih doktoranada: 3

Broj doktoranda kojima je imenovan mentor: 20

Broj nastavnika na doktorskom studiju: 21

Broj mentora na doktorskom studiju: 14 imenovanih (za 20 doktoranda).

Ishodi učenja studijskog programa:

IU1: interpretirati i kritički promišljati teorije međunarodnih odnosa i diplomacije

IU2: uspoređivati i kritički interpretirati probleme u području međunarodnih odnosa, diplomacije i međunarodnog poslovanja

IU3: navesti najznačajnija istraživanja u područjima međunarodnih odnosa, diplomacije i međunarodnog poslovanja.

IU4: adekvatno koristiti kategorijalne istraživačke pojmove u području međunarodnih odnosa, diplomacije i međunarodnog poslovanja

IU5: postavljati, formulirati, objašnjavati i operacionalizirati probleme u području međunarodnih odnosa, diplomacije i međunarodnog poslovanja

IU6: demonstrirati sposobnost osmišljavanja, dizajniranja, implementiranja i prilagođavanja procesa znanstvenog istraživanja

IU7: demonstrirati sposobnost prikupljanja i obrade podataka relevantnih za znanstveno istraživanje iz područja društvenih znanosti

IU8: formulirati znanstvenu tezu te poznavati metode dokazivanja i opovrgavanja znanstvenih teza u području međunarodnih odnosa

IU9: samostalno i neovisno istraživati probleme međunarodnih odnosa u najširem smislu te objavljivati originalne rezultate istraživanja

IU10: sudjelovati u radu znanstveno-istraživačkih timova i osmišljavati nove znanstveno-istraživačke projekte u području međunarodnih odnosa, diplomacije i međunarodnog poslovanja

IU11: kritički analizirati, evaluirati i sintetizirati nove i složene istraživačke ideje o međunarodnim fenomenima

IU12: primijeniti osnovne pokazatelje vezane za trendove u diplomaciji

IU13: primijeniti znanje iz vanjske politike i predložiti strategiju u konkretnim situacijama

IU14: pokazati sposobnost komuniciranja i pregovaranja na diplomatskoj razini

IU15: primijeniti znanje iz područja diplomatskih vještina u razvoju države

IU16: interpretirati i kritički promišljati fenomen globalizacije s aspekta politike, etike, ekonomije i sociologije

IU17: analizirati politički i društveni značaj međunarodne i nacionalne sigurnosti

IU18: povezati svjetske trendove s hrvatskim primjerom i predvidjeti nove trendove u diplomaciji, međunarodnim odnosima i međunarodnom poslovanju

IU19: koristiti logiku, teorije, pojmove i funkcije postojećih međunarodnih institucija i

međunarodnih organizacija

IU20: kritički i teorijski promišljati o dinamičnoj ulozi međunarodnih institucija u međunarodnoj politici i njezinim posljedicama na zemlje i građane.

Struktura studijskog programa (trajanje 3 g./6 semestara/180 ECTS bodova):

Nastavni dio programa: 90 ECTS bodova

Istraživački dio: 90 ECTS bodova

Prema Samoanalizi, prva godina studija u cijelosti je posvećena nastavnim sadržajima. Prijava teme doktorskog rada i imenovanje mentora predviđeni su u 4. semestru, odnosno prijava sinopsisa disertacije uvjet je za upis na 3. godinu studija (5 semestar).

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije, odnosno procjene dostavljenog materijala (Samoanaliza i dr.), posjeta visokom učilištu i razgovora predviđenih protokolom posjeta Stručnog povjerenstva, Stručno povjerenstvo donosi neovisno mišljenje u kojem Akreditacijskom savjetu Agencije preporučuje **uskratu dopusnice** za obavljanje dijela djelatnosti koji se odnosi na vrednovani studijski program (i odmah obustavi upise).

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Opseg i sadržaj programa ne zadovoljava standarde discipline Međunarodnih odnosa kao područja unutar političkih znanosti. Stručno povjerenstvo ne vidi načina kako se ovaj nedostatak može popraviti u kratkom roku. Teoretski, ovaj bi se nedostatak mogao ispraviti izmjenom sadržaja studijskog programa, odnosno uključivanjem tradicionalnih sadržaja iz teorije i metodologije međunarodnih odnosa, a koji su trenutačno u programu samo djelomično zastupljeni te zapošljavanjem nastavnika u području političkih znanosti/međunarodnih odnosa kao grane.
2. Opseg i sadržaj programa više upućuje na područje i kvalifikaciju iz međunarodnog poslovanja ili međunarodni MBA program te ne zadovoljava razinu doktorskog studija. Sukladno tomu, brojna poboljšanja su potrebna kako bi se ispravili ovi nedostaci, poput podizanja kvalitete disertacija, selekcije kvalitetnih kandidata, kompetencije nastavnika, akademski integritet, metode usavršavanja itd.
3. Vidljiv je nedostatak kapaciteta u pogledu mentorstva i njihovog područja stručnosti. Za trenutačno upisane doktorske studente Stručno povjerenstvo smatra kako bi se naziv studija i kvalifikacija trebao izmijeniti kako bi odgovarao području u kojem je program registriran, odnosno Interdisciplinarno područje društvenih znanosti. Nadalje savjetujemo poboljšanje u pogledu kapaciteta angažiranih mentora kako bi upisani doktorski studenti za svoja istraživanja dobili najbolju odgovarajuću potporu mentora.
4. Neophodni postupci osiguravanja kvalitete vrlo su fleksibilno shvaćeni te ih se visoka učilišta često ne pridržavaju (poput nepridržavanju uvjeta za upis studija) ili su postupci uspostavljeni na način kako bi ih se moglo izbjeći (primjerice, odabir recenzenata doktorskog programa potencijalno je pristran jer recenzente predlaže sami program; Senatu je ostavljena mogućnost da zaobiđe negativnu recenziju). Stručno povjerenstvo ozbiljno savjetuje uspostavljanje nedvosmislenih postupaka kako bi se osigurala akademska čestitost.
5. Kvaliteta disertacija ne odgovara razini doktorskog studija. Vrijeme i dubina doktorandskog istraživanja nije zadovoljavajuća a mentori bi trebali biti imenovani ranije. Također, preporučujemo da imenovani mentori budu znanstvenici s više znanstvenog iskustva, odnosno barem izvanredni ili redoviti profesori (odnosno da ne budu docenti).
6. Kompetencije nastavnika trebale bi biti pojačane u pogledu kvantitete objavljenih radova u kompetitivnim znanstvenim časopisima i sudjelovanja u znanstvenim projektima. Nastavnici bi trebali težiti da njihov rad bude usporediv s njihovim kolegama na međunarodnoj razini.
7. Potrebno je unaprijediti međunarodnu potporu studentima u pogledu financiranja i sudjelovanja na konferencijama, projektima, objavljivanju radova te pristupa

odgovarajućoj znanstvenoj literaturi. Ovo poboljšanje bi moglo uzrokovati povećanje broja objavljenih radova doktoranada, a što povjerenstvo također smatra nedostatkom.

8. Međunarodnu izloženost nastavnika, doktoranada i čitavog programa potrebno je značajno unaprijediti i to promicanjem veće mobilnosti, uključenosti u istraživanja i programe razmjene te objavom u kompetitivnim znanstvenim časopisima.

PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Mogućnost priznavanje prethodno stečenog znanja.
2. Mogućnost stjecanja općih (prenosivih) vještina.

NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Program se ne može smatrati programom u znanstvenom području međunarodnih odnosa.
2. Program se ne može smatrati doktorskom razinom.
3. Problemi s kvalitetom mentorstva.
4. Slaba kvaliteta završnih radova.
5. Slaba aktivnost objavljivanja nastavnika, objavljivanje u ne-kompetitivnim časopisima, niski h-indeks, niski broj nastavnika koji su uključeni u znanstvene projekte.
6. Sklonost nepridržavanja ili izbjegavanja postojećih postupaka osiguravanja kvalitete.
7. Nepostojanje financijske potpore za studente u njihovim istraživanjima.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA

Propisani minimalni zakonski uvjeti	DA/NE
1. Visoko je učilište (VU) upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području doktorskog studija i ima pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.	DA
2. VU ima „vertikalnu“ studijskih programa (izvodi preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe u istom području i polju) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima te potreban broj nastavnika, kao što je definirano člankom 6 Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010).	NE*
*Program je registriran u području i polju interdisciplinarnih društvenih znanosti. Ni Sveučilište u Zadru ni Libertas međunarodno sveučilište ne izvodi preddiplomske i diplomske studije u području i polju studija (interdisciplinarne društvene znanost). Prema gore navedenom Pravilniku, visoka učilišta trebaju imati zaposlen potreban broj, najmanje 16, nastavnika u stalnom radnom odnosu s izborom u znanstveno-nastavno zvanje relevantno za izvođenje studija na poslijediplomskoj sveučilišnoj razini. Sveučilište u Zadru ima potreban broj zaposlenih dok se za Libertas međunarodno sveučilište u Upisniku znanstvenika navode samo 4 nastavnika. Uvodom u informacijski sustav Agencije, MOZVAG, samo jedna nastavnik te dvojica mentora navode se kao znanstvenici u relevantnom području i polju: politologije/međunarodnih odnosa. Ukupan broj zaposlenika Libertas međunarodnog sveučilišta nije bilo moguće saznati, iako je Stručno povjerenstvo tražilo dokaze za taj podatak. U MOZVAG-u je visoko učilište Libertas međunarodno sveučilište unijelo i kategoriziralo 36 nastavnika kao vlastite zaposlenike, no pregledom je utvrđeno kako većina navedenih nastavnika radi u punom radnom vremenu na Sveučilištu u Zadru ili drugdje. Ukupno je samo 9 FTE nastavnika zaposlenika Libertas međunarodnog sveučilišta, odnosno 7 u punom radnom vremenu.	
3. VU ima zaposlen potreban broj znanstvenika, kako je definirano člankom 7 Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).	DA
4. Više od 50 % sadržaja na visokom učilištu izvode vlastiti nastavnici (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).	DA
5. Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 30.	-*
*Prema Samoanalizi omjer studenata i nastavnika je ispod 1:30. odnosno Sveučilište u Zadru ima 1:13,74 a Libertas međunarodno sveučilište 1:24,73, no nije moguće potvrditi ispunjavanje ovog uvjeta s obzirom da Libertas nije dostavio sve ugovore sa zaposlenim nastavnicima.	
6. Visoko je učilište osiguralo javnost disertacija.	NE*
*Obranjene disertacije ne nalaze se u sustavu DABAR. Povjerenstvu je rečeno da obje obranjene disertacije u postupku dorade prema uputama povjerenstva. No prošlo je više od 8 mjeseci od svibnja 2018 g. kada su disertacije obranjene.	
7. Visoko je učilište osiguralo postupak oduzimanja akademskog stupnja (dr. sc.) odredbama statuta ili drugoga općeg akta ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju disertacije koja je plagijat ili krivotvorina.	DA*
*čl. 42 Pravilnika Sveučilišta u Zadru.	

Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja	DA/NE
1. VU (ili više njih) ima barem pet nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja u polju ili poljima relevantnim za izvođenje studija, uključenih u izvođenje doktorskog studija.	NE*
*Od navedenih stalno zaposlenih nastavnika, samo jedan ima izbor u području i polju relevantnom za izvođenje programa (politologija, grana: međunarodni odnosi ili pak interdisciplinarne društvene znanosti).	
2. VU u postupku posljednje reakreditacije ima standard Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).	NE*
*Izvješće iz reakreditacije Sveučilišta u Zadru za područja i polja (odjele) uključene u izvođenje studija (izvješće iz srpnja, 2015) navodi kako je kriterij 5 Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen ocjenom „početna faza implementacije“ (2).	
3. VU ima program doktorskog studija usklađen sa strateškim programom znanstvenog istraživanja.	NE*
*Vidjeti kriterij 2.2.	
4. Omjer mentora i doktoranada na visokom učilištu nije veći od 1 : 3.	NE*
*Na programu je 68 aktivnih doktoranada i 15 mentora koji u pravilu mentoriraju po jednog doktoranda ovoga programa. Osim toga još 13 nastavnika potencijalni su mentori. Sveukupno je to 28 potencijalnih mentora, što predstavlja omjer od 2,42:1. No kada bi se godišnje primilo više od 16 kandidata omjer bi se poremetio. Ovo predstavlja problem posebno jer je VU najavilo kako će 2019. godine primiti 25 studenata. Nadalje, glavni problem leži u činjenici što mentori mentoriraju izvan svog područja stručnosti te ih je većina u počecima svoje znanstvene karijere (zvanje docenta).	
5. Mentori (svi) udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu ili suradničkom (post. doc.) i ima barem dvije godine istraživačkog post. doc. iskustva; b) aktivan znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija (u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene radove, sudjelovao na međunarodnim znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima (t. 2.); c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme); d) osigurava potrebne uvjete (uključujući financijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranada (sukladno s okvirnim planom istraživanja doktoranda), bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine; e) prošao neku vrstu osposobljavanja (komentorstvo, radionice ili dr.); f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o mentorskom radu.	NE*
a) Mnogi navedeni mentori nisu zaposleni na znanstvenim ili znanstveno-nastavnim radnim mjestima, neki su u mirovini ili rade izvan sustava znanosti i visokog obrazovanja. b) Od 15 navedenih mentora samo su dvojica izabrana u području političkih znanosti, h indeks je 0 ili vrlo nizak (1-3). Tablica s mentorima navode određene publikacije no većina mentora ne zadovoljava propisane uvjete. Uočeni problemusi: –mentori nemaju radove u posljednjih 5 g. –mentori su imenovani izvan svog područja stručnosti, odnosno samo se marginalno bave aspektima međunarodnih odnosa	

-mentori mentoriraju teme koje su izvan njihovih akademskih kvalifikacija -mentori pretežito objavljuju u publikacijama Libertasa ; -također objavljuju u publikacijama koje uređuju ili su u suautorstvu s uvijek istim osobama. c) ne postoji prijedlog istraživanja prilikom upisa (samo 20 od 68 doktoranada ima prijavljenu temu); d) ne postoje sredstva za financiranje doktoranada; e) i f) Povjerenstvo nije pronašlo dokaze za ispunjenje ovih uvjeta.	
6. Nastavnici udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu; b) aktivan znanstvenik, prepoznat u polju predmeta koji predaje (t. 1.).	NE*
a) Mnogi nisu zaposleni na znanstvenim ili znanstveno-nastavnim radnim mjestima niti imaju znanstveno-nastavno zvanje, ili su u mirovini b) Mnogi navedeni mentori nemaju nikakvih ili ima vrlo malo radova u posljednjih 5 g., ili nemaju nikakvih radova općenito ili navedeni radovi nisu znanstveni	
7. Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme, ocjenu i obranu doktorskog rada.	NE*
*Samoonaliza navodi kako mentor sudjeluje u radu povjerenstva za obranu rada sukladno Pravilniku Sveučilišta u Zadru, a koji dopušta sudjelovanje mentora u povjerenstvu.	
8. Program doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnoga/samostalnoga istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr.	NE*
*Program se sastoji od 8 temeljnih predmeta koji se pohađaju tijekom prve godine i nose 60 ECTS (1# programa) bodova. Tijekom druge godine ponovo se pohađaju nastavni sadržaji u obliku dva seminara koji nose 30 ECTS bodova što ukupno nosi 90 ECTS bodova u nastavi. Ukupno je pola programa organizirano u obliku nastave. Prijedlog istraživanja predviđen je tek u 4. semestru. Većina studenata (51 od 71) još uvijek nema istraživački prijedlog niti mentora.	
9. U slučaju združenih, zajedničkih studija te doktorskih škola (na sveučilišnoj razini), VU suradnju potkrepljuje odgovarajućim ugovorima; program izvodi s akreditiranim visokim učilištima (za zajedničke i združene doktorske studije), odnosno program izvodi (na doktorskoj školi) na način koji udovoljava svim propisanim uvjetima te osigurava kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima; pokrivenost je nastave vlastitim nastavnicima (svih izvođača) barem 80 %.	DA

OCJENA KVALITETE

1. NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRAŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA	OCJENA KVALITETE (VISOKA RAZINA KVALITETE ILI POBOLJŠANJA POTREBNA) I OBJAŠNJENJE POVJERENSTVA
1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.	Potrebna poboljšanja Sudeći prema znanstvenim profilima i objavljenim radovima nastavnika kao i pristupu Visokog učilišta izvođenju dokorskog studija iz 'međunarodnih odnosa', Visoko učilište se za sada nije uspjelo pozicionirati kao ugledna institucija koja izvodi doktorski studij visoke kvalitete. Tu se konkretno misli na odnos programa prema disciplini međunarodnih odnosa. Gotovo nijedan nastavnik, uz dvije ili tri iznimke, nije imenovan u zvanje u disciplini međunarodnih odnosa niti ima relevantne radove objavljene u tom polju. Sadržaj nastavnog plana i programa pod krovim pojmom 'međunarodnih odnosa' uključuje raznolike teme, od diplomacije do ekonomije, čime se previše rasteže uobičajeno shvaćanje međunarodnih odnosa i znanstvene interdisciplinarnosti. Nadalje, to nije potkrijepljeno ni akademskim postignućima u smislu objavljenih radova mentora/nastavnika niti njihovim sudjelovanjem u projektima u posljednjih pet godina. Citiranost za posljednjih pet godina je vrlo niska, a većina mentora i nastavnika ili nema h-indeks ili se on kreće između 1 i 3-4. Popis projekata u kojima Visoko učilište sudjeluje nije predložen, ali informacije dobivene tijekom posjeta Visokom učilištu govore da je taj broj nizak. Trenutni program se jedva pokriva s međunarodno priznatom razinom stručnosti i znanja iz međunarodnih odnosa koja je potrebna za izvođenje dokorskog studija iz tog polja. Cjelokupni program, kao i znanstveni profil nastavnika, morao bi biti jasno usklađen s prepoznatljivim znanstvenim poljem; to trenutno nije slučaj.
1.2. Broj i opterećenost nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.	Potrebna poboljšanja Formalno gledajući, broj nastavnika i njihova opterećenost dovoljni su za osiguravanje kvalitetnog dokorskog obrazovanja. Međutim,

	kao što je navedeno u točki 1.1., profil nastavnika (koji u nekim slučajevima nije znanstveni) i njihove kvalifikacije ne osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje u polju međunarodnih odnosa. Značajan broj nastavnika su vanjski predavači, a ne znanstveno-nastavno osoblje zaposleno u akademskim ustanovama. Većina predavača koje zapošljava Libertas međunarodno sveučilište nisu aktivni znanstvenici.
1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.	Potrebna poboljšanja Kao što je već navedeno, osim vrlo ograničenog broja nastavnika koji su stručni za područje međunarodnih odnosa, većina nastavnika nisu visokokvalificirani znanstvenici, a mnogi nisu niti aktivni znanstvenici u smislu objavljivanja (međunarodnih) publikacija i sudjelovanja u (međunarodnim) znanstvenim projektima. Broj objavljenih radova su niski te, u većini slučajeva, nisu u polju međunarodnih odnosa. Mnogi nastavnici dolaze iz „realnog sektora“, što znači da imaju iskustva u diplomaciji, lokalnoj i međunarodnoj ekonomiji ili međunarodnim ustanovama. Međutim, veza između njihovih iskustava iz „realnog sektora“ i znanstvenih profila nije utvrđena i čini se da ne predstavlja prioritet za Visoko učilište. Povjerenstvo shvaća da bi dio doktoranada mogao imati koristi od iskustva pojedinih nastavnika iz „realnog sektora“, ali program trenutno ne osigurava kvalitetno doktorsko (znanstveno) obrazovanje, odnosno ne može osigurati minimalnu kvalitetu znanstvene doktorske kvalifikacije za čije izvođenje je Visoko učilište akreditirano.
1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu doktorskoga rada.	Potrebna poboljšanja Kao što je navedeno, znanstveni profili mentora otkrivaju da oni uglavnom ne rade u polju međunarodnih odnosa te da nisu svi znanstvenici aktivni istraživači. Previše mentora izabrano je samo u najniže znanstveno znanje (docent), što nužno predstavlja problem za kvalitetnu izradu doktorskoga rada. Na primjer, pet od šest mentora dvije doktorske disertacije koje su obranjene na Visokom učilištu ima nastavno-znanstveno zvanje docenta.

1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalificiranosti nastavnika i mentora.	Potrebna poboljšanja Čini se da ne postoje jasni mehanizmi za provjeru kvalifikacija i kompetencija u relevantnoj disciplini. Neravnomjeran karakter regrutiranja/zapošljavanja/podugovaranja nastavnika navodi na zaključak da ne postoje odgovarajući mehanizmi kojima bi se osiguralo da njihove kvalifikacije i kompetencije odgovaraju polju međunarodnih odnosa. Ovdje se ponovno susrećemo s proizvoljnom i nadasve subjektivnom definicijom međunarodnih odnosa (široki krovni pojam koji obuhvaća bilo što <i>međunarodno</i>), što se kosi s međunarodno utvrđenim znanstvenim poljima. To dovodi do sukoba između kvalifikacije iz međunarodnih odnosa koju Visoko učilište može dodjeljivati s jedne strane, i stvarnog doktorskog studija odnosno stručnosti koju studenti zaista stječu s druge strane.
1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima znanstvene/umjetničke discipline iz koje se izvodi doktorski program.	Potrebna poboljšanja Libertas međunarodno sveučilište ima knjižnicu koja podržava određena osnovna istraživanja, ali zasigurno ne osigurava kvalitetne resurse za doktorska istraživanja (knjižnični resursi iz područja međunarodnih odnosa su vrlo slabi). Sveučilište u Zadru studentima omogućava elektronički pristup. Fizički pristup resursima u Zadru nije praktičan jer se program izvodi u Zagrebu. Studenti mogu koristiti vanjske resurse kao što je Nacionalna i sveučilišna knjižnica. Financijski resursi za studentska istraživanja nisu dostupni (npr. za troškove sudjelovanja na konferencijama), a studenti su vrlo rijetko uključeni u znanstvene projekte svojih mentora. Mogućnosti za mobilnost formalno postoje, ali studenti ih rijetko koriste. Ne postoji zaseban prostor namijenjen samo za rad i ostale aktivnosti doktoranada.
2. INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA	
2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatilo djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i realizira doktorsko obrazovanje. Ti postupci uključuju obrazloženje	Potrebna poboljšanja Program je pokrenut u skladu s Pravilnikom o postupku pokretanja, odobravanja, provođenja, praćenja i vrednovanja programa doktorskih

znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.	studija (Sveučilišta u Zadru), koji je odobren u veljači 2012. godine. Međutim, postoje određene zabrinutosti u vezi postupaka koji su opisani u Pravilniku: 1. Članak 8. određuje da dva recenzenta (jednog domaćeg i jednog inozemnog), čije su recenzije ključni preduvjet za odobravanje programa, imenuje Senat Visokog učilišta, ali na temelju prijedloga predlagatelja, što izaziva potencijalne sumnje oko njihove nepristranosti. Preporuka Povjerenstva: program bi trebala recenzirati najmanje tri recenzenta (od kojih dva međunarodna), koja bi trebao direktno imenovao Senat, ali ne na prijedlog predlagatelja. 2. Čini se da članak 8. također implicira da, čak i u slučaju da jedna recenzija bude negativna, Senat Visokog učilišta ima pravo donijeti odluku „o daljnjem postupanju” te potencijalno ignorirati ili zaobići negativnu recenziju („Ako je jedna od recenzija negativna, Senat donosi odluku o daljnjem postupanju u svezi s predloženim doktorskim studijem”). Preporuka Povjerenstva: U slučaju negativne recenzije, postupak inicijalne akreditacije trebao bi biti zaustavljen, a predlagatelji programa trebali bi uzeti u obzir mišljenje recenzenata i njihove primjedbe prije ponovnog predlaganja programa. 3. Ni Pravilnik iz 2012. niti Pravilnik iz 2010. („Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta”, NN 24/10) ne traže “obrazloženje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.” Preporuka Povjerenstva: izmijeniti Pravilnik kako bi se uključilo „obrazloženje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba”.
---	--

2.2. Pokretanje je doktorskoga studija usklađeno sa znanstvenom misijom i vizijom visokog učilišta, odnosno strateškim programom znanstvenoga/umjetničkoga istraživanja visokog učilišta.	Potrebna poboljšanja U Strateškom programom znanstvenih istraživanja u području društvenih i humanističkih znanosti te u umjetničkom području: 2015.-2019. navodi se da Sveučilište u Zadru ima snažan fokus na znanstveni rad i da teži akademskoj izvrsnosti, cjeloživotnom učenju, mobilnosti i suradnji s europskim ustanovama. Strateški programi znanstvenih istraživanja Libertas međunarodnog sveučilišta (onaj iz 2013. kao i onaj za razdoblje 2019.-2023.) navode da Sveučilište želi imati jasan istraživački profil koji karakterizira istraživačka izvrsnost priznata na međunarodnoj razini. Doktorski studij Međunarodni odnosi slabo doprinosi navedenim vizijama jer ima ograničeni broj objavljenih radova, pogotovo onih iz polja međunarodnih odnosa, kao i radova koji nisu objavljeni u relevantnim znanstvenim časopisima (a koji bi dokazali snažnu usredotočenost na znanstveni rad i izvrsnost); općenito malen broj znanstvenih projekata te nijedan znanstveni projekt iz međunarodnih znanosti (pogotovo u slučaju Libertasa) (a koji bi dokazali usredotočenost na znanstveni rad kao i na suradnju/međunarodnu priznatost); nisku razinu studentske mobilnosti. Također, istraživačke teme koje su navedene u programu znanstvenih istraživanja Sveučilišta u Zadru nisu povezane s poljem političkih znanosti i/ili međunarodnih odnosa. Strateški programi oba Sveučilišta dijele istih pet strateških ciljeva: SC1. Povećanje istraživačke aktivnosti; SC2. Podizanje kvalitete istraživanja; SC3. Snažnije uključivanje u međunarodnu znanstvenu zajednicu; SC4. Jačanje suradnje s gospodarstvom, javnim sektorom i lokalnom zajednicom; SC5. Pokretanje novih poslijediplomskih studija. Osim strateškog cilja SC5, kojem doktorski studij Međunarodni odnosi direktno doprinosi, i SC4 (npr. suradnja s Hrvatskom gospodarskom komorom i Gradom Zagrebom), program nije usklađen sa strateškim ciljevima. Isto tako,
--	---

	istraživačka produktivnost nastavnika kao ni kvaliteta istraživanja (niska kvaliteta znanstvenih časopisa, vrlo nizak h-indeks većine nastavnika) ne pridonose strateškim ciljevima SC1. i SC2. Iako oba Sveučilišta imaju međunarodne kontakte, pravi doprinos SC3 bio bi ostvaren putem međunarodnih znanstvenih projekata, kojih studij Međunarodni odnosi praktički nema. Općenito, doktorski studij Međunarodni odnosi slabo je usklađen sa Strateškim programom. Stoga program zahtijeva značajnu reviziju, prvenstveno u jačanju znanstvenih aktivnosti, njihove kvalitete i internacionalizacije.
2.3. VU sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem dokorskog studija i radi na poboljšanjima.	Potrebna poboljšanja S obzirom na uočene nedostatke povezane s kvalificiranošću nastavnika i mentora u smislu objavljenih radova, citiranosti, znanstvene aktivnosti ili polja stručnosti (detaljnije opisano u standardu 1. Ocjene kvalitete), čini se da su procesi praćenja i unapređivanja koji se trenutno provode nedovoljni. Stručno povjerenstvo je dobilo informaciju da Sveučilište u Zadru dodjeljuje novčane poticaje za objavljivanje radova u visokorangiranim / međunarodnim časopisima, ali nije jasno odnosi li se to i na nastavnike/mentore koji su zaposleni na Libertas međunarodnom sveučilištu i/ili koji su povezani s vanjskim ustanovama. Nadalje, iako su nastavni djelatnici spomenuli održavanje redovitih sastanaka na kojima se raspravlja o tekućim pitanjima, nisu mogli potvrditi održavanje redovitih sastanaka na temu strategije razvoja i unapređivanja programa. Naposljetku, na godišnjoj bazi se provode studentske ankete za svih 7 poslijediplomskih programa, koje pokrivaju oko 20 aspekata. Studij međunarodnih odnosa dobio je najniže ocjene od svih 7 programa po pitanju zadovoljstva studenata s kvalitetom nastave (3,9 od 5), nastavnim sadržajem (3,9), pristupom literaturi (3,7) pa čak i zadovoljstvom s komunikacijom s voditeljem studija (premda je to dosta dobro ocijenjeno, s 4,3). Program je također dobio druge najniže

	ocjene iz zadovoljstva s povratnim informacijama o predanim pisanim radovima (3,8), mogućnostima za praktičnu provjeru stečenih znanja i (3,8) i dostupnosti nastavnika za konzultacije (4,1). S druge strane, studenti su zadovoljni svojim mentorima i upoznati sa sadržajem programa i kurikuluma. Iako je između akademskih godina 2015./16. i 2017./18. došlo do poboljšanja u određenim aspektima, uključujući studentske dojmove o kvaliteti i sadržaju nastave, ovaj program i dalje zauzima posljednje ili pretposljednje mjesto u najmanje trećini analiziranih aspekata. Također se čini da je odaziv studenata dosta nizak (32 % za ovaj program u 2017./18. godini te samo 4 % za jedan drugi program), što je pitanje kojim se treba pozabaviti kako bi se osigurala kvaliteta izvještavanja.
2.4. VU sustavno prati uspješnost mentora / ima mehanizme vrednovanja mentora, promjene mentora i rješavanja mogućih problema između mentora i doktoranda.	Potrebna poboljšanja Imenovanje mentora odvija se u tri faze tijekom kojih predloženi mentor mora biti odobren od strane relevantnih tijela (Vijeća doktorskog studija, Stručnog vijeća i Senata Sveučilišta u Zadru). Međutim, s obzirom da se mentori odobravaju za teme za koje nisu zaista stručni (nemaju akademske kvalifikacije) i da odobrene teme ponekad izlaze izvan područja međunarodnih odnosa, očito je da taj postupak zahtijeva poboljšanja. Problem vjerojatno pogoršava činjenica da Sveučilište u Zadru nema stručnjake iz međunarodnih odnosa (što je bio jedan od ključnih razloga za suradnju s Libertasom), jer bi barem doktorski studij i Stručno vijeće morali imati stručnjake za međunarodne odnose koji bi sudjelovali u odobravanju mentora za teme iz tog polja. Također se čini da ne postoji sustav za kontinuirano praćenje uspješnosti mentora, a mentori s kojima je Stručno povjerenstvo razgovaralo nisu bili svjesni postojanja takvog sustava.

	Stručno povjerenstvo upoznato je s Pravilnikom o ocjenjivanju asistenata, poslijedoktoranada i mentora Sveučilišta u Zadru (2006.). Međutim, taj je dokument prvenstveno namijenjen redovitim doktorandima koji su već zaposleni na Sveučilištu kao asistenti, a kojih na ovom studiju nema, tako da <i>nije jasno odnose li se ta pravila na doktorande ovog studija</i>. Na primjer, članak 10. Pravilnika iz 2006. godine propisuje da “najmanje jedanput u dvije godine Senat Sveučilišta u Zadru ocjenjuje rad mentora asistenta na temelju izvješća o radu te izvješća i ocjene asistenta o mentorstvu nastavnika”. Preporuka Povjerenstva: Razviti vlastiti obrazac za doktorande. Postoji postupak za promjenu mentora kao i postupak posredovanja između studenata i mentora, ako se za to ukaže potreba, koji provodi voditelj studija.
2.5. VU osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.	Potrebna poboljšanja Akademski čestitost rada studenata osigurava se pomoću nekoliko postupaka: 1. Metodološki kolegij koji se izvodi u prvom semestru započinje s uputama o citiranju i plagiranju; 2. Studenti moraju potpisati izjavu da nisu plagirali prilikom pisanja doktorske disertacije; 3. Sveučilište koristi sustav Turnitin za provjeru izvornosti disertacija. Međutim, taj se program koristi nakon obrane disertacije, a prije njezina javnog objavljivanja. Stručno povjerenstvo smatra da bi takve provjere, koje bi provodili mentori, trebale biti obvezne i redovito se provoditi tijekom cijelog postupka mentoriranja, odnosno barem prije obrane doktorskog rada. Čini se da studenti imaju značajnu slobodu u odabiru vlastitih tema za doktorske disertacije. Međutim, praksa raznovrsnih tema istraživanja mogla bi predstavljati izazov za mentore u smislu njihove stručnosti i akademskih kvalifikacija potrebnih za mentoriranje kao i za članove

	povjerenstva za ocjenu doktorskog rada i njegove kvalitete.
2.6. Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan je i objektivan te obuhvaća javno predstavljanje teme doktorskoga istraživanja.	Potrebna poboljšanja Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada je transparentan i objektivan, a uključuje javno predstavljanje. Tijekom tih postupaka, mentorima je dopušteno da budu članovi povjerenstva za ocjenu teme. Stručno povjerenstvo preporuča napuštanje takve prakse kako bi se osigurala neovisnost i akademska čestitost. Jedan potencijalan problem povezan postupkom odobravanja teme je to što su odobrene neke teme koje ne spadaju u područje međunarodnih odnosa kako je ono definirano, a za koje povjerenstvo za ocjenu teme možda nema potrebnu stručnost. Stručno povjerenstvo bi također predložilo promjenu termina obrane teme (trenutno je to kraj 4. semestra) na neki raniji trenutak.
2.7. Ocjena doktorskoga rada rezultat je znanstvene procjene neovisnoga povjerenstva.	Potrebna poboljšanja Stručno povjerenstvo primijetilo je potencijalni sukob interesa kodobje doktorske disertacije koje su do sada obranjene: - Jednu je disertaciju ocijenila osoba zaposlena na istoj ustanovi kao i student (Polijska akademija u Zagrebu), - U drugom slučaju, kandidat je već povremeno radio kao predavač na Libertasu tako da su ga, u stvari, ocijenile njegove kolege. Stručno povjerenstvo je prethodno (u standardu 1. i kriteriju 2.5.) izrazilo svoju zabrinutost sa znanstvenim kapacitetima djelatnika/mentora potrebnim za odgovarajuću znanstvenu procjenu disertacija. Nadalje, na temelju dvije uspješno obranjene disertacije, Povjerenstvo je primijetilo da pojedini članovi povjerenstva za ocjenu disertacija dolaze iz drugih znanstvenih polja, a ne iz političkih znanosti (npr. knjižnične, kriminalističke i religijske znanosti). Također, svi osim jednog člana povjerenstava za ocjenu i obranu disertacija izabrani su u niža nastavno-znanstvena zvanja (docent), što nije idealno za doktorande.

	Osim toga, Povjerenstvo je obaviješteno da, u vrijeme izrade akreditacijskog izvješća, obranjene doktorske disertacije i dalje prolaze određene revizije na temelju preporuka povjerenstva za obranu te da zato još nisu javno dostupne.
2.8. VU objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.	Potrebna poboljšanja Većina informacija o studijskom programu, nastavnom planu i programu, uvjetima za upis, izvođenje te napredovanje i završetak studija kao i trenutni raspored objavljuju se na mrežnim stranicama Libertasa te u Vodiču kroz zajednički doktorski studij Međunarodni odnosi (koji je dostupan u fizičkom formatu kao i u digitalnom obliku na mrežnim stranicama oba Sveučilišta). Program se povremeno pojavljuje u medijima, uglavnom u obliku promotivnih sadržaja. Međutim, potencijalni studenti ne mogu vidjeti popis nastavnika i mentora studija, njihov istraživački rad niti silabuse pojedinih kolegija.
2.9. Financijska sredstva prikupljena za potrebe dokorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unaprjeđenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanja doktoranda kako bi uspješno završili program).	Potrebna poboljšanja Stručnom povjerenstvu je predložena raščlamba školarina i troškova. Međutim, s obzirom da Povjerenstvo nije dobilo financijska izvješća za doktorski studij, iako ih je zatražilo tijekom posjeta Visokom učilištu, nije moglo u potpunosti utvrditi raspodjeljuju li se prikupljena sredstva na transparentan način koji osigurava održivost i daljnji razvoj dokorskog obrazovanja. Međutim, studenti su izjavili da program ne osigurava financijsku podršku za potencijalne troškove istraživanja kao ni troškove pohađanja relevantnih konferencija [za više informacija, vidjeti točku 2.10.].
2.10. Školarina se utvrđuju na temelju jasnih kriterija (i stvarnih troškova studija).	Potrebna poboljšanja Stručno povjerenstvo identificiralo je određena nepodudaranja između prijavljenih školarina i troškova: 1. Školarine su više od troškova za približno 7 % (90 000 naprema 84 000 kuna) 2. Troškovi uključuju 8000 kuna za „literaturu i ostalu podršku doktorandima” – no s obzirom na vrlo ograničenu veličinu knjižnice

	programa kao i izjave studenata da ne dobivaju nikakvu financijsku podršku za potencijalne troškove istraživanja, ta se brojka čini prenapuhanom. 3. Troškovi uključuju 7000 kuna za „izlaganje/konferencije”, no s obzirom na informacije studenata da ne primaju nikakvu financijsku podršku za pohađanje relevantnih konferencija, ta se brojka čini prenapuhanom. Osim toga, čini se da je ugovorom između Sveučilišta u Zadru i Libertasa kojim se pokreće studij određeno da se školarine dijele na način da 10 % ide Zadru, 10 % Libertasu, a ostatak programu – no nije jasno kako se taj ugovor odražava na strukturu školarina/troškova koja je predložena Povjerenstvu.
3. POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA	
3.1. VU određuje upisne kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.	Poboljšanja potrebna Trenutačno je upisano 68 aktivnih doktoranada i ima 15 potencijalnih mentora, što znači da kad bi se svim doktorandima dodijelio mentor, premašio bi se preporučeni omjer od 1:3. Nadalje, nedavnom odlukom Vijeća poslijediplomskih studija Sveučilišta u Zadru (29. siječnja 2019. godine) dozvoljen je upis do 25 novih doktoranada u akademskoj godini 2018./2019., što možda ukazuje na to da se upisne kvote Visokog učilišta ne određuju na temelju njegovih nastavnih i mentorskih kapaciteta. Mentori ne ispunjavaju uvijek najvažnije uvjete za mentorski rad, to jest imaju ograničene kompetencije i stručnost u području Međunarodnih odnosa kao i veoma mali broj (međunarodnih) znanstvenih publikacija. Nastavno opterećenje mentora ne prelazi postojeće zakonsko ograničenje. Međutim, obveze mentora, doktoranada i istraživačkih timova definirane su prilično općenito, stoga Stručno povjerenstvo preporučuje donošenje detaljnih smjernica za mentorski rad kako bi se osigurala znanstvena kvaliteta doktorskog rada, što Visoko

	učilište treba pratiti kako bi osiguralo provođenje tih smjernica.
3.2. VU određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.	Poboljšanja potrebna U Samoanalizi je navedeno jako malo dokaza da se upisne kvote određuju na temelju znanstvenih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba i samo se navodi da je interes kandidata relativno velik. Mišljenje je Stručnog povjerenstva da se na studij upisuje prevelik broj kandidata, što ukazuje na preblagu politiku upisa kojoj nije cilj privući samo najmotiviranije i najnadarenije studente. Visokom se učilištu stoga preporučuje kritičniji pristup odabiru kandidata. Budući da upisni kriteriji mogu postaviti ton cijelog studijskog programa, Stručno povjerenstvo smatra nužnim da Visoko učilište pošalje poruku potencijalnim pristupnicima da su istraživanje i inovativno i kritičko razmišljanje najvažnije komponente doktorskih studija. Stoga se projektni prijedlog treba ocjenjivati u skladu sa znanstvenim/umjetničkim, kulturnim, društvenim, gospodarskim i drugim potrebama.
3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.	Poboljšanja potrebna Čini se da pri određivanju upisnih kvota Visoko učilište ne uzima u obzir financiranje dostupno kandidatima, što objašnjavaju time što „svi doktorandi sami plaćaju studij ili njihov studij financira njihov poslodavac“. Prema Europskom udruženju sveučilišta „Visokokvalitetna doktorska izobrazba zahtijeva adekvatne i održive mogućnosti financiranja, specifične za doktorski studij, (Salzburg II preporuke, Europsko udruženje sveučilišta, 2010., str. 6). Niti jedan doktorand na Visokom učilištu nije u potpunosti ili djelomično financiran iz istraživačkih projekata. Također se čini da mentori vrlo malo sudjeluju u istraživačkim projektima u koje bi mogli uključivati svoje doktorande i dati im mogućnost da se akademski razvijaju. U razgovoru s 10 od 15 potencijalnih mentora Povjerenstvo je obaviješteno da je samo jedan mentor uključio doktoranda u svoj istraživački projekt.

3.4. VU vodi računa pri odabiru i broju upisanih kandidata o tome da svaki kandidat koji će biti upisan ima potencijalnog mentora. Pri upisu se vodi računa za svakog kandidata o održivom planu istraživanja i uspješnom završetku doktorskog rada.	Poboljšanja potrebna Visoko učilište nedovoljno pažnje posvećuje broju upisanih doktoranada u odnosu na broj dostupnih mentora: vidi točku 3.1. u vezi s nezadovoljavajućim omjerom doktoranada i mentora na studijskom programu. Čini se da se na studijski program doktorandi prvo upisuju, a tek se naknadno traže (često vanjski) mentori. Kako bi program bio visokokvakitetan potrebno je primijeniti upravo suprotno razmišljanje. Povjerenstvo je također izrazilo ozbiljnu zabrinutost zbog činjenice da se doktorandima mentor imenuje tek krajem 4. semestra, istovremeno kad se brani sinopsis doktorskog rada. To znači da doktorandima nije osigurano individualno usmjereno vođenje i da ne rade na vlastitu istraživanju tijekom prve dvije godine doktorskog studija. Budući da je „temeljna sastavnica doktorskog obrazovanja unapređivanje znanja kroz izvorno istraživanje“ (Salzburg II preporuke, Europsko udruženje sveučilišta, 2010., str. 4), Stručno povjerenstvo svakako preporučuje da se svakom doktorandu mentor imenuje u prvom semestru doktorskog studija. U Samoanalizi je istaknuto da „funkciju savjetnika često obavlja i voditelj studija, kao i sveukupno Vijeće doktorskog studija,“ (str. 28), što je očito nemoguć zadatak s obzirom na broj aktivnih doktoranada (68). Iako su studenti pozitivnim ocijenili fleksibilnost i učestalost komunikacije sa svojim mentorima, Stručno povjerenstvo predlaže da s ciljem osiguravanja bolje znanstvene produktivnosti Visoko učilište uspostavi jasne formalne smjernice o izradi održivog plana istraživanja, koji prati mentor i nadgleda Visoko učilište. Postojeći odnos studenata i mentora čini se prilično neformalan, što ne predstavlja problem samo po sebi dok god su zadovoljeni visoki standardi znanstvenog istraživanja. Budući da to ovdje nije slučaj, Stručno povjerenstvo preporučuje da se uvede strukturirani pristup, što, primjerice, uključuje dnevnik mentorskog rada koji vode mentori, u
---	--

	kojima su evidentirani datumi i teme sastanaka s doktorandima i općenite napomene o tijeku istraživanja itd.
3.5. VU osigurava regrutiranje zainteresiranih, nadarenih i visokomotiviranih doktoranada iz zemlje i inozemstva.	Poboljšanja potrebna Visoko učilište ne osigurava dovoljno privlačenje doktoranada iz inozemstva. Osim što ima letak i mrežne stranice na engleskom jeziku, Visoko učilište ne radi na privlačenju većeg broja doktoranada iz inozemstva. Iako nastavnici tvrde da imaju jezične kompetencije za izvođenje svojih kolegija na engleskom jeziku, dosad nisu ponuđeni nikakvi kolegiji na engleskom jeziku, što automatski sprečava studente iz inozemstva da se prijave na studij (osim manjeg broja kandidata koji znaju hrvatski jezik). Visoko učilište ne poduzima nikakve aktivnosti kako bi osiguralo privlačenje zainteresiranih, nadarenih i jako motiviranih doktoranada iz inozemstva. Osim toga, nije osigurano niti upisivanje zainteresiranih, nadarenih i jako motiviranih doktoranada iz Hrvatske (vidi točku 3.6.).
3.6. Postupak je izbora upisanih doktoranada javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.	Poboljšanja potrebna Postupak je izbora upisanih doktoranada javan i utemeljen na jasnim kriterijima. Detaljan razgovor s kandidatom također je dio postupka prijave. Unatoč tim mjerama, u akademskoj godini 2017./2018. na studij je primljeno nekoliko doktoranada (barem pet) koji nisu zadovoljavali kriterije koje je navelo Visoko učilište (primjerice, imali su prosjek ocjena manji od 3,5, nisu imali dokaz o poznavanju engleskog jezika). Nadalje, sustav bodovanja četiriju kategorija što ukupno iznosi 40 bodova kao što je opisano u Samoanalizi („područje i polje prethodnog studija, odgovarajuće ovom studiju i visina prosjeka ocjena; dosadašnje znanstveno-stručne aktivnosti (odgovarajuće usmjerenju ovog studijskog programa); obrazlaganje prijedloga teme za doktorsko istraživanje na kojem bi kandidat radio; usklađenost s istraživačkim projektima na ustanovi i s raspoloživosti mentora“, Samoanaliza, str. 28) nije se učinkovito primjenjivao za upis i odabir najboljih kandidata, budući da su primljeni svi kandidati koji su se prijavili (osim jednog kandidata koji nije imao sveučilišnu diplomu),

	uključujući velik broj doktoranada koji su ostvarili manje od 25 od maksimalnih 40 bodova. Povjerenstvo je također zabrinuto zbog toga što su na studijski program primljeni kandidati koje je Sveučilište u Zadru prethodno odbilo. Primjerice, u siječnju 2017. godine jednoj pristupnici s prosjekom ocjena ispod praga od 3,5 jednoglasno je odbijen upis na drugi doktorski studij Sveučilišta u Zadru, no nakon toga je u ožujku 2018. godine primljena na ovaj studijski program, unatoč tomu što nije bilo dokaza da je u međuvremenu ostvarila neke dodatne znanstvene ili čak i stručne aktivnosti (kandidatkinja je imala 0 bodova u toj kategoriji u prijavi na studijski program). Obje odluke potpisao je isti zaposlenik Sveučilišta u Zadru. Time se stječe dojam da je upis na ovaj studijski program možda skuplji, a lakši način da se upiše na doktorski studij Sveučilišta u Zadru. Isto tako, nekoliko primljenih doktoranada imalo je prosjek sa sveučilišnom studiju koji je bio toliko nizak da se postavlja sumnja u njihov akademski potencijal (jedan kandidat imao je prosjek samo 2,31, što znači da je iz više od 2/3 kolegija na studiju imao najnižu prolaznu ocjenu). Iako, ako je prosjek ocjena niži od 3,5, postoji mogućnost upisa na doktorski studij ako kandidat dobije pisma preporuke od dva nastavnika. Ovdje se postavlja pitanje zašto se uvela ova praksa budući da se ne bi trebale davati preporuke studentu s tako niskim prosjekom za upis na doktorski studij. Visokom učilištu strogo se preporučuje da prestane primjenjivati ovu praksu.
3.7. VU osigurava razvidnost postupka izbora kandidata u skladu s objavljenim kriterijima te postupka prigovora.	Poboljšanja potrebna Vidi točku 3.5. i 3.6. Kako je navedeno u Samoanalizi, studenti imaju na prigovor, no nije jasno jesu li oni s time upoznati.
3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnih postignuća doktoranada i kandidata za studij.	Visoka razina kvalitete Sveučilište je uspostavilo postupak priznavanja prethodnog učenja i postignuća relevantnih za doktorski studij.
3.9. Prava i obveze doktoranda određene su odgovarajućim aktima visokog učilišta	Poboljšanja potrebna

te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore doktorandima.	Visoko učilište ima pravilnik u kojem su na općenit način navedena prava doktoranada. Iako je pohvalno što mentori imaju obvezu sastajati se s doktorandima jednom mjesečno, to je ujedno i jedina obveza jasno propisana pravilnikom. Stoga, Stručno povjerenstvo potiče Visoko učilište da revidira pravilnik i da detaljno opisuje kako bi se trebalo osigurati strukturirano i učinkovito praćenje. Kako bi se osiguralo da istraživanje svakog kandidata bude vrijedan doprinos znanstvenom polju, trebalo bi uspostaviti jasne smjernice za mentore. Te smjernice trebale bi uključivati obvezu mentora da se s doktorandom sastaju barem jednom mjesečno (uživo/preko video <i>chata</i>/telefonski), obvezu rada na istraživačkom prijedlogu doktoranda od trenutka kad se imenuje mentor i obvezu vođenja dnevnika mentorskog rada, to jest evidencije sastanaka održanih s doktorandom s ciljem praćenja napretka doktoranda.
3.10.Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.	Poboljšanja potrebna Postojeći su mehanizmi institucijske podrške uspješnom napredovanju doktoranada nedostatni. Visoko učilište ne financira niti jednog doktoranda i, koliko je Stručno povjerenstvo moglo zaključiti, za doktorande nisu osigurana nikakva financijska sredstva za odlazak na konferencije u inozemstvu. Stručno povjerenstvo saznalo je da Visoko učilište organizira dvije konferencije godišnje i izdaje jedan časopis, u kojem radove objavljuju i neki doktorandi. Međutim, doktorski studij treba osigurati ambicioznije planove za svoje doktorande, te im osigurati podršku za sudjelovanje i izlaganje na međunarodnim konferencijama u inozemstvu i objavljivanje radova u međunarodnim priznatim znanstvenim časopisima. Kako je navedeno u Samoanalizi, samo je jedan doktorand sudjelovao u istraživačkom projektu, 27 na znanstvenim konferencijama i doktorandi su objavili 27 radova (Samoanaliza, str. 31). Iako Stručno povjerenstvo uzima u obzir činjenicu da se studijski program tek nedavno počeo izvoditi, ti brojevi još su uvijek preniski. Nadalje, u Samoanalizi je navedeno da se „doktorande potiče da u skladu sa svojim znanstvenoistraživačkim

	interesima predlažu svojim mentorima (i komentorima) sudjelovanje na znanstvenim i/ili doktorskim konferencijama“ (Samoanaliza, str. 30), a čini se da se time opterećenje prebacuje na doktorande, umjesto da se prepozna uloga koju bi mentori trebali imati u pružanju podrške doktorandima.
4. PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA	
4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima.	Poboljšanja potrebna Sadržaj i kvaliteta studijskog programa kao i njegova usklađenost s međunarodnim standardima na način kako se trenutačno izvodi manjkavi su iz sljedećih razloga: 1. Sadržaj programa nije usklađen s međunarodnim standardima doktorske razine u međunarodnim odnosima. Program je fokusiran na međunarodno poslovanje, međunarodnu ekonomiju, i ekonomsku diplomaciju sa snažnom orijentacijom na praktičnu primjenu. Samo djelomično pokriva tradicionalne grane međunarodnih odnosa u pogledu teorije i metoda, poput primjerice međunarodne politike, vanjske politike i međunarodnog prava, ili pak međunarodnog razvoja i međunarodnih sukoba, odnosno regionalnih studija poput europskih, transatlantskih odnosa, ili primjerice odnosa Azije i Europe. Program kakav se trenutačno izvodi više pripada kvalifikaciji u međunarodnom poslovanju, odnosno, zbog nastavnika koji dolaze iz prakse, međunarodnom MBA-u. Studenti koji su završili program i koji bi htjeli raditi na međunarodnom tržištu rada, posjeduju kvalifikaciju iz međunarodnih odnosa koja je u mnogočemu je varka. 2. Profil programa odraz je i područja stručnosti svojih predavača i mentora, a koji dominantno imaju edukaciju iz ekonomije ili poslovanja, kao i cijelog niza drugih disciplina poput povijesti, filozofije i psihologije. Suprotno tomu, međunarodni odnosi se tradicionalno nalaze u polju politologije, u kojem program ima jako malo aktivnih znanstvenika. 3. Kao posljedica navedenog pod 1. i 2., najveći dio doktorandskih istraživanja nalazi se u

	međunarodnom poslovanju ili ekonomiji te se ne bi mogla smatrati niti pripadaju području međunarodnih odnosa. 4. Razina predavanja i istraživačkih seminara ne priprema studente dovoljno za provođenje inovativnog istraživanja u međunarodnim odnosima (vidjeti kriterije 4.2. – 4.5. u nastavku za daljnja objašnjenja). Program je za studente nedovoljno poticajan u pogledu provođenja istraživanja koja bi pomicala granice područja međunarodnih odnosa, kako u odabiru tema, korištenju literature i znanstvenih metoda tako i u svom dizajnu. 5. Samo nekoliko disertacija obranjeno je ili spremno za obranu do sada no one koje su ocijenjene i obranjene ne zadovoljavaju međunarodne standarde kvalitete, djelomično zbog teme no ponajviše zbog korištenja postojeće znanstvene literature u području te zbog istraživačkog dizajna (vidjeti i 4.4. u nastavku). Povjerenstvo također napominje kako prema dokumentu Samoanalize (privitak Zajednički Poslijediplomski Doktorski Studij „Međunarodni Odnosi“ Tablica 2: Mentori) student ne objavljuju svoja istraživanja ni u nacionalnim niti međunarodnim publikacijama. 6. Općenito, program ne posjeduje zadovoljavajuću razinu znanstvene orijentacije za svoje studente a koja bi se mogla smatrati zadovoljavajuća na međunarodnoj razini doktorskog studija u međunarodnim odnosima. Iz tog razloga profil programa prije bi se mogao smatrati specijalističkom ili stručnom kvalifikacijom diplomske razine, a nikako ne doktorskom znanstvenom razinom. Samoanaliza spominje kako je program usklađen s međunarodnim programima poput onoga koji se izvodi na LSE (London School of Economics) ili the Woodrow Wilson School of Government na sveučilištu Princeton. Prvi spomenuti program jest program iz uprave a ne međunarodnih odnosa. Drugi je pak program iz javne uprave te nudi doktorski smjer iz sigurnosnih studija te znanstvenih, tehnoloških i javnih politika u očuvanju okoliša. Nijedan od spomenutih programa i smjerova nije usporediv s
--	--

	vrednovanim programom nit se nalaze u području međunarodnih odnosa, barem ne na način kako ovo područje razumije međunarodna akademska zajednica, te time ne doprinose zaključku kako je program međunarodno usporediv.
4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Oni jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi razviti tijekom doktorskoga studija i etičke zahtjeve znanstveno-istraživačkog / umjetničkog rada.	Poboljšanja potrebna Ishodi učenja programa samo su djelomično u skladu s razinom 8.2. HKO-a. Većina ishoda učenja pripadaju 7. razini HKO-a. Posebno ishodi učenja 1.-8. i 12.-22. kako su navedeni u Samoanalizi pripadaju 7. razini HKO-a jer se njima postiže kritička evaluacija i primjena postojećeg znanja i metoda na zahtjevne probleme u međunarodnim odnosima, diplomaciji i međunarodnom poslovanju te njihovo komuniciranje u zahtjevnom društvenom kontekstu (vidjeti HKO opisnice koje definiraju znanja, vještine, samostalnost i odgovornost na različitim razinama). Samo ishodi učenja 9.-11. i 23.-24. posežu za 8.2. razinom HKO-a koja zahtjeva stvaranje novog znanja (činjenica i znanja) upotrebom novih metoda te stvaranje novih načina komunikacije s visokom razinom samostalnosti i odgovornosti. Navedeni ishodi učenja nameću dojam kako program nije dovoljno opremljen sadržajima koji bi studente pripremili za buduće samostalne istraživače čiji će doprinos disciplini širiti granice znanja, stvarati nove uvide, znanja, metode i primjene znanja u društvo. Većina ishoda učenja usmjerena je na stvaranje specijalističkog znanja (ishodi 1.-8.) i njegovu učinkovitu primjenu u području međunarodnih odnosa, diplomacije i međunarodnog poslovanja (ishodi 12.-22.) te time pripadaju specijalističkoj poslijediplomskoj ili stručnoj diplomskoj razini 7. HKO-a. Pored sinteze postojećeg istraživanja u području, znanstvene metode, dizajn (struktura), etika i komunikacija istraživanja budu središnji dio programa.
4.3. Ishodi su učenja doktorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.	Poboljšanja potrebna Program ima logičku i jasnu strukturu koju studenti mogu savladati u 3 godine te postići navedene ishode učenja. No treba napomenuti kako se ishodi učenja primjereni doktorskoj razini

	(ishodi 9.-11.) nalaze tek na zadnjem dijelu programa. Neophodno je da se vještine (zajedno s ishodima 22.-24.) budu jezgra programa od samog početka. Kako navodimo pod 4.2. , puno više pažnje treba posvetiti pitanu znanstvenih metoda i strukture (dizajna) znanstvenog rada. Također treba napomenuti kako u pravilu svim studentima treba puno duže da završe program što bi moglo upućivati na problem u strukturi programa. Preporučljivo je da program na kraju svoje prve godine uvjetuje studentima prijavu teme te dodjeli mentore a kako bi mogli ranije započeti razvijanje svojih istraživačkih pitanja, metoda i strukture rada.
4.4. Programom doktorskog studija postižu se ishodi učenja i kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a.	Poboljšanja potrebna Povjerenstvo zaključuje kako postignuti ishodi učenja nije u zadovoljavajućoj mjeri usklađeno s 8.2. razinom HKO-a. Iako je program završilo tek nekoliko studenata (2 obranjene disertacije i jedna odobrena za obranu), povjerenstvo smatra kako ove disertacije ne zadovoljavaju standarde istraživanja koje stvara novo znanje, metode i rješenja, a kako je to definirano 8.2. razinom HKO-a. Procijenjene disertacije posebno su slabe u pogledu znanstvene metodologije. Metodološka utemeljenja (objašnjenja znanstvenih pitanja i odabir empirijskih metoda) su vrlo ograničena. Nadalje, disertacije su neadekvatne i u pogledu pregleda i odnosu prema postojećim znanstvenim istraživanjima na međunarodnoj razini. Oblik procjenjivanja prijedloga istraživanja također upućuje na manjkavu pažnju i važnost koja se posvećuje važnim dijelovima poput međunarodnom pregledu literature te raspravi o znanstvenim metodama već u fazi razvijanja prijedloga istraživanja. Stoga je neophodno da se odnos prema međunarodnoj znanstvenoj literaturi, metodama i dizajnu (strukтури) znanstvenog rada unaprijedi i podigne na 8.2. razinu HKO-a.
4.5. Obrazovne su metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana), na različitim aktivnostima doktoranda, prikladne	Poboljšanja potrebna Nastavne metode jesu u skladu s 8.2.razinom.

razini 8.2. HKO-a i osiguravaju postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.	No, pregledom predmeta, sadržaja predmeta i nastavnih metoda na prvoj godini (prema silabu kojeg je VU dostavio), zaključujemo kako ovi programski sadržaji ne pripremaju studente na zadovoljavajući način za doktorsko istraživanje koje je u skladu s međunarodnim standardima. Posebno su znanstvene metode i struktura nezadovoljavajuće pokriveni predmetima te se obrađuju jedino u predmetu namijenjenom metodologije. Također zaključujemo kako je literature koja se navodi pomalo zastarjela te ne nudi studentima suvremene uvide u trenutačne rasprave, teme i metode u području.
4.6. Program omogućava stjecanje generičkih vještina.	Visoka razina kvalitete Program zadovoljavajuće osigurava stjecanje prenosivih vještina poput akademskog pisma, prezentacijskih vještina, projektnog menadžmenta i posebno suradnje s dionicima iz prakse. Preporučujemo VU više nastave na engleskom jeziku te poduku iz engleskog kako bi se objavljivanje u međunarodnim publikacijama poboljšalo.
4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i osposobljavanja doktoranda (individualni plan slušanja nastave, generičke vještine i dr.).	Poboljšanja potrebna Nastavni sadržaj dovoljno je prilagođen potrebama studenata i njihovog obrazovanja. Studenti cijene sadržaj, teme i interdisciplinarnost. No, povjerenstvo je zaključilo kako nastavni dio programa nedovoljno priprema studente za trenutačna i buduća doktorska istraživanja (vidjeti 4.1. i 4.5.). Neophodno je posvetiti više pažnje znanstvenim metodama i strukturi. Dodatna otegotna okolnost u primjerenost nastavnih sadržaja i njihovoj pripadnosti području međunarodnih odnosa je različita disciplinska pozadina te relevantno predznanje studenata. Naime, studenti dolaze s različitim kvalifikacijama od kojih nitko iz međunarodnih odnosa (jer takve kvalifikacije na nižim razinama nema) dok jedan dio studenata ima relativno slabo znanstveno predznanje općenito (vidjeti 3.6.).
4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranda.	Poboljšanja potrebna Program ima jako slabu međunarodnu povezanost koja bi osigurala kvalitetu i usklađenost s međunarodnim standardima. Ne postoje inozemni predavači niti mentori. Predavači i mentori na

	programu objavljuju vrlo malo na engleskom i u međunarodnim recenziranim znanstvenim časopisima ili monografijama (manje od 10 u posljednjih 5 g.). Povjerenstvo za obranu disertacije nema međunarodne stručnjake. Prema informacijama koje je dostavilo VU, mentori jedva da sudjeluju u (međunarodnim) znanstvenim projektima (iz tablice mentora samo 5 od 15 mentora sudjelovalo je u nekom projektu, a četvorica od njih vanjski susuradnici). Ne postoje nastavni sadržaji na engleskom jeziku a samo vrlo mali broj studenata piše disertacije na engleskom jeziku. Studenti nisu stimulirani programom da provode istraživanja niti posjećuju konferencije u inozemstvu. Posljedično je međunarodna mobilnost studenata vrlo slaba. Prema popisu koje je dostavilo VU, niti jedan student kojemu je dodijeljen mentor nije objavio svoje istraživanje. Snažno preporučujemo da se međunarodna izloženost uspostavi i ojača a kako bi se osigurala međunarodna usporedivost istraživačkog rada kako nastavnika i mentora tako i studenata.
--	---

*** NAPOMENA: PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJEI OZNAKA KVALITETE**

Zadaća je stručnog povjerenstva u reakreditaciji doktorskih studija višestruka. Povjerenstvo ili dio povjerenstva koje odlazi u posjet visokom učilištu izrađuje prijedlog izvješća na temelju samoanalize, posjeta i popratne, relevantne dokumentacije. Prijedlog izvješća usvajaju svi članovi povjerenstva jednoga grozda, a predsjednik povjerenstva grozda zadužen je za usklađivanje razine ocjenjivanja.

Stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na doktorskome studijskom programu propisane zakonske i podzakonske uvjete, zadovoljava li dodatne/preporučene uvjete koje je utvrdio Akreditacijski savjet Agencije te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema kriterijima ovoga dokumenta. Uz to stručno povjerenstvo obvezatno mora izraditi preporuke za unapređenje kvalitete.

Na temelju procjene svih navedenih elemenata, stručno povjerenstvo može predložiti Akreditacijskom savjetu Agencije: izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta; pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine ili uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo procijeni da visoko učilište svojim doktorskim programom ne zadovoljava zakonske i podzakonske uvjete ili da je kvaliteta izvođenja programa narušena (ne zadovoljava dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta ili je ocjena kvalitete jako loša), ono treba predložiti uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su zakonski i podzakonski uvjeti zadovoljeni, ali je kvaliteta narušena u određenim (gore navedenim) elementima te kako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti u roku do tri godine, ono treba predložiti pismo očekivanja.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su svi zakonski, podzakonski i dodatni/preporučeni uvjeti zadovoljeni, a ocjena kvalitete zadovoljavajuća, odnosno da studijski program ispunjava pravilno zacrtane ishode učenja za tu razinu i područje znanosti, ono može predložiti izdavanje potvrde te obvezati visoko učilište na unapređenje kvalitete u okviru naknadnog praćenja i izvještavanja Agenciji.

Konačno, ako je stručno povjerenstvo, prema gore navedenim kriterijima, predložilo izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta te je procijenilo kako se, osim minimalnog praga kvalitete studijskog programa, odnosno razine kvalifikacijskog okvira, program treba prepoznati kao doktorski program „visoke razine kvalitete“, tada ono Akreditacijskom savjetu može predložiti da Agencija takvu doktorskome programu dodijeli oznaku kvalitete „*visoka razina kvalitete*“. Time Agencija, uz suglasnost Akreditacijskog savjeta, visokom učilištu dodjeljuje pravo uporabe oznake u akademsku i promidžbenu svrhu.

Oznaka kvalitete „visoka razina kvalitete“ ne može se predložiti odnosno dodijeliti programu ni visokom učilištu koje ne zadovoljava sve zakonske i podzakonske uvjete navedene u ovom dokumentu i sve dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta. Osim navedenog, ocjena kvalitete programa treba odražavati visoku razinu kvalitete na način da je najmanje polovica potkriterija u svakom kriteriju ocjene kvalitete ocijenjena kao visoka razina kvalitete. Akreditacijski savjet Agencije donosi konačno mišljenje o dodjeli oznake. Sadržaj i oblik oznake kvalitete propisat će Agencija svojim općim aktom.

Akreditacijski savjet Agencije na sjednici razmatra završno izvješće sa svim preporukama i prijedlozima te o njemu donosi mišljenje. Agencija na temelju prethodnog mišljenja Akreditacijskog savjeta donosi

akreditacijsku preporuku ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje te po primitku ministrove konačne odluke o ishodu postupka dodjeljuje oznaku „visoke razine kvalitete“.